

EKONOMIA –ESPAZIOA

LUR-1 euskal satelitearekin konektatu du AVSk

Bart Space X konpainiaren Falcon 9 koheteen espazioratu ostean, 12:39an Euskal Herrian osorik garatutako satelitearekin bat egin du Added Value Solutions (AVS) Arabako konpainiak.

LUR-1 euskal satelitearekin konektatu du AVSk

EITB MEDIA

publikatuta: 2024/08/17 13:10 (UTC+2)

AVS (Added Value Solutions) Arabako konpainiak bart jaurtitako LUR-1 euskal satelitearekin konektatu du, bigarren saiakeran.

Arkaitz Larman ingeniariak EITBri esan dionez, espero zuten unean konektatu dira, gauerdian Euskal Herrian osorik diseinatu eta garatu den satelitearekin konektatzeko egin duten lehen ahaleginak huts egin ondoren.

"Bagenekien orain arteko dena ondo eginda zegoela, eta denbora kontua zen", azaldu du Larmanek. Lehendabiziko urrats hori beteta, orain arteko guztia espero bezala etorri da, AVSko kideen arabera.

Atzo kohetearen jaurtiketa atzeratu zutenez, kalkuluak egin behar izan dituzte berriro satelitearekin harremanetan jartzeko. Ohikoa omen da lehenengo ahaleginean konexioa ez ezartzea, eta kasu batzuetan bi aste ere behar izaten omen dira lortzeko.

Espaziorako bidaia gauzatzeko, Elon Musk enpresaburuaren **Space X** konpainiaren **Falcon 9** kohetea espazioratu dute bart satelitea, Ameriketako Estatu Batuetako Indar Espazialak **Vandenberg (Kalifornia)** duen basetik.

Jaurti eta minutu batzuetara, kohetea eta satelitea banandu dira, eta Lurraren gainazaletik 515 kilometro inguruko distantziara orbitatzen ari da jada.

LUR-1 satelitea, lehen euskal satelitea, espazioan dago

LUR-1 satelitea **57 kiloko mikrosatelitea** da, eta hainbat bandatako antenak (UHF, S eta X), beso zabalgarri bat eta eguzki-panelak ditu. Mila lanegun baino gehiago eta 8 milioi euro inbertitu dira diseinatzeko eta fabrikatzeko prozesuan, horien **% 40 funts publikoen bidez** bildutakoak.

Sateliteak **segundoko 7 kilometroko abiaduran** orbitatuko du Lurraren inguruan, eta bost urtez funtzionatuko omen du. Ondoren, bere orbita espazialek aterako da, atmosferan berriz sartzeko, eta bertan desegingo da.

Bereizmen handiko irudiak eta jasangarritasuna

Teknologia hori guztia Lurraren bereizmen handiko irudiak hartzeko erabiliko dute, nahiz eta hasiera batean misioaren arreta Euskal Herriko geografian jarri, itsasertzaren bilakaera aztertzeke, izurriteen eta ibaien kontrolak aztertzeke eta laboreen banaketa kudeatzeko, besteak beste.

LUR-1 sateliteak **MICE** gailua darama, Arabako konpainiak ESArentzat (Europako Espazio Agentzia) garatutakoa.

Copernicus programaren satelite guztietan instalatuko dute, desorbitazioa prestatzeko, funtzionatzeari uzten badiote edo balio-bizitzaren amaieran erabiltzeko. Teknologia horrek espazioan zaborrik ez uzteko aukera ematen du, espazio jasangarriagoa lortze aldera.

Espazio sektoreak 800 milioi euro inguru sortzen ditu urtero Euskal Autonomia Erkidegoan, 5.000 profesional ingururi ematen die lana, eta EAEko BPGren % 5,7 da.

<https://www.eitb.eus/eu/albisteak/ekonomia/osoa/9563261/lur1-euskal-satelitearekin-konexioa-ezarri-du-avsk>

Irakurritakoa kontuan harturik, idatz ezazu 25-30 lerroko testu bat. Testuak, gutxienez, 200 hitz izan behar ditu. Aukeratu bi gai hauetako bat eta zure iritzia adierazi. (10 puntu)

- A. Sateliteak beharrezkoak dira gure bizimoduari eusteko, komunikaziorako garrantzi handia dute, ikerketarako beharrezkoak dira... Baina gero eta satelite gehiago ditugu Lurraren orbitan, eta zabor bihurtzen dira bere funtzioa amaitzen dutenean. Zer egin daiteke arazo hori konpontzeko? Sateliteak erabiltzeari utzi beharko genioke? Zein neurri hartu beharko lirarteke?
- B. Munduko biztanle gehienek arazoak dituzte oinarritzko beharrak asetzeko: elikadura, ura, osasun-zerbitzua... Hala ere, gero eta diru gehiago erabiltzen dugu sateliteak Lurraren orbitara bidaltzen eta espazioan bidaiak egiten, bai ikerketarako, bai aisialdirako. Eman zure iritzia egoera horri buruz, eta proposamenak egin desoreka horri irtenbideak bilatzeko.

Gogoratu honako alderdi hauek hartuko direla kontuan testua zuzentzeko eta ebaluatzeko:

- Testuaren egokitasuna (eskatutakoaren betetze-maila, testu-generoaren egitura, erregistroa...).
- Ideien garapena eta koherentzia (ideiak elkarri lotuta, kontraesanik gabe adierazita ote dauden, errepikapenik gabe).
- Perpausen eta paragrafoen arteko kohesioa (erreparatu puntuazio-zeinuei, esaldiaren barruko hitzen ordenari, testu-antolatzaile eta lokailuei).
- Testuaren zuzentasuna (morfosintaktikoa eta ortografikoa), egokitasuna eta lexiko eta egituren aberastasuna.